Valkoposkihanhen esiintyminen Suomessa ja vahinkojen ennaltaehkäisy

Eduskunnan ympäristövaliokunta 4.6.2020

Tero Toivanen, suojeluasiantuntija, BirdLife Suomi

Yli 1000 valkoposkihanhen kerääntymät Suomessa *(www.tiira.fi)*

Syksy

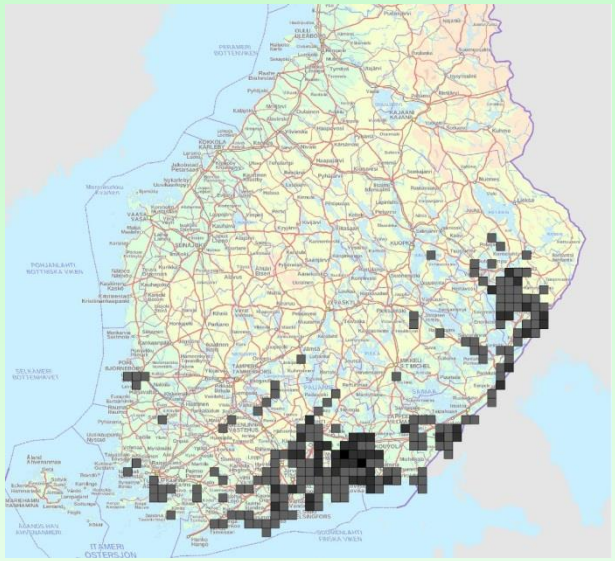

Kevät

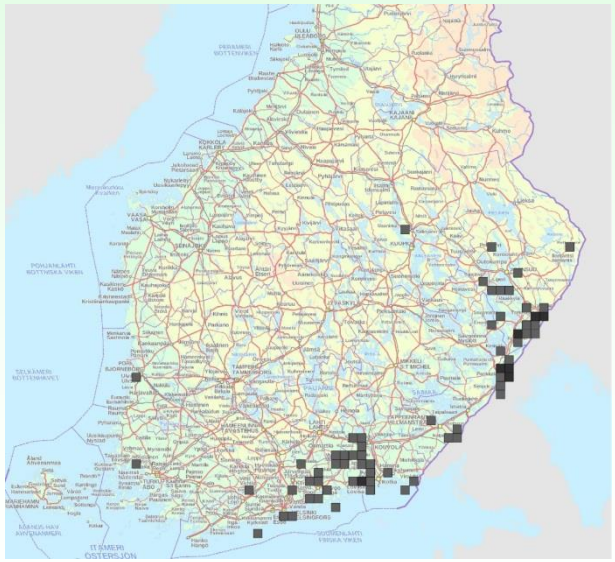

2007-2009

2018-2019

Miksi

- Muuttoreitti muuttunut
- Keväällä linnuille edullista ruokailla mahdollisimman pohjoisessa
  - Viimeinen ape ennen paastoa
  - Kriittistä pesinnän kannalta
- Syksyllä vararavinto muuttomatkan viimeiseen etappiin

https://jakubmarian.com/wp-content/uploads/2018/05/europe-land-cover.jpg

BirdLife SUOMI • FINLAND

Lainsäädäntö ja korvaukset

- Valkoposkihanhi ei lintudirektiivin II liitteen laji = ei säädettävissä riistalajiksi
- Karkotus ja ampuminen vahinkokohteilla mahdollista poikkeusluvalla

- Rauhoitettujen lajien aiheuttamista vahingoista maksetaan korvauksia
- Riistalajien aiheuttamia vahinkoja ei aina korvata

- Korvauksien maksaminen keskeistä nyt, mutta pitkällä tähtäimellä ennaltaehkäisyn kehittäminen tulee edullisemmaksi

Vahinkojen ennaltaehkäisy

- Vahinkojen ennaltaehkäisy on kokonaisuuden hallitsemista
  - Pelottaminen pois haavoittuvilta alueilta
  - Yhdistettävä ruokailun mahdollistamiseen muilla alueilla
- Karkotuskeinoja tutkittu vielä vähän, kokemukset vaihtelevia
- Turhaa tai suunnittelematonta karkottamista tulee välttää
    - Levittää vahinkoja
    - Lisää lintujen ruokailutarvetta (energiankulutus kasvaa)
    - Heikentää karkottamistehoa (tottuvat)

Lintupellot ja muut ohjauskeinot

- Lintupellot
  - Lintujen ohjaus niille varatuille alueille
  - Tehokas ja vähiten läsnäoloa vaativa ennaltaehkäisykeino
  - Sijoitettava lintujen luontaisesti suosimille alueille
  - Kannattaa yhdistää pelotteluun vahinkoherkiltä pelloilta
- Muut maataloustoimet
  - Alueiden tekeminen linnuille vähemmän houkutteleviksi tai lintujen ohjaus pelloille, joilla eivät aiheuta vahinkoa
  - Korkea kasvusto, jota linnut välttävät
  - Syksyllä ruokailevat sängellä: maan muokkauksen ajoitus
    - Myöhäinen kyntö / ongelmapeltojen viereisten lohkojen aikainen kyntö

Kiitos

- Lisätietoa valkoposkihanhesta ja vahinkojen torjunnasta:
- BirdLifen selvitys lintujen aiheuttamien vahinkojen ehkäisykeinoista: https://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B5AFBB006-4C00-49F4-A4B5-C8FEFC8C6237%7D/149418
- Pelloilla ruokailevista hanhista BirdLifen www-sivuilla: https://www.birdlife.fi/suojelu/lajit/maatalouslinnut/pelloilla-levahtavat-hanhet/

Kuva: Petri Vainio